

PISAC CRKVENE I KULTURNE HRVATSKE POVIJESTI

ZIVOT I DJELA O. MIROSLAVA VANINA D. I. (1879 — 1965)

Josip BADALIĆ

Ime Miroslav Vanino javljalo se često već prije Prvog svjetskog rata u časopisima i naslovima knjiga, a nakon rata, kao četrdesetogodišnji muž, kamo je god došao, bio je središte i privlačna točka svojom inteligencijom, vedrinom i dosjetljivošću, širokim pogledima te smionim i odlučnim prijedlozima za napredak Crkve i dobro naroda, osobito u vjerskom i kulturnom pogledu.

Djetinjstvo i mladost

Rodio se kao šesnaesto dijete od njih sedamnaestero dne 10. listopada 1879. na današnjoj glavnoj zagrebačkoj tržnici, Dolac kbr. 2, po čemu će kasnije kao član viteškog reda Braće hrvatskog zmaja dobiti ime »Zmaj od Dolca«.

Kao dječak bio je izvanredno živahan, a u Gornjogradskoj gimnaziji sudjelovao je u hrvatskim manifestacijama i demonstracijama. Živahno reče jednom za stolom u obitelji, kako će kad bude velik promijeniti ime u Vaninović, na što se otac, porijetlom Talijan, veoma uvrijedio, te sin nije toga nikad proveo. Nakon četvrtog razreda gimnazije, ne navršivši ni potpunih 15 godina, stupi u isusovački novicijat u Sv. Andriji u Koruškoj.

Tu je učio također dvije godine tzv. »humaniora«, tj. latinski i grčki jezik i retoriku a zatim je svršio gimnaziju i maturirao u Kalksburgu. Zatim je studirao tri godine specijalnu filozofiju u Požunu s lijepim uspjehom. Od 1904. do 1907. po koncentriranoj isusovačkoj metodi poučavao je kao mlad nastavnik u 3. razredu gimnazije latinski, grčki, hrvatski i njemački jezik, kasnije i vjeronauk. Svoj je razred vodio tri godine. Među drugim učenicima bio je tu i pok. profesor Grgec, koji ga je veoma hvalio kao profesora, osobito zbog napatka kod sastavljanja hrvatskih zadaća. Tada je, iako opterećen školskim satima dospio napisati razne članke i omašnu knjigu o životu velikog francus-

kog kršćanina generala de Sonisa, koja bi tiskana 1909. godine u 2.000 primjeraka.

Tada zamoli poglavare da bi učio bogosloviju u Francuskoj. Provincijal iz Beča rado pristane i nađe mu mjesto u Louvainu, gdje ostane od 1907. do 1911. Ondje napisa životopis socijalnog radnika Filiberta Vraua.

Zatim opet poučava u Travniku u prvom razredu sve važnije predmete, a druge godine predaje u višim razredima povijest i zemljopis te u sedmom i osmom razredu filozofiju.

G. 1914/15. sluša u Beču na sveučilištu dva semestra povijest i zemljopis. Dolazi u užu dodir s drom Ivanom Merzom i drugim kasnijim hrvatskim intelektualcima. Od 1915. do 1917. nastavi studirati hrvatsku povijest na sveučilištu u Zagrebu, osobito uz profesora F. Šišića. No prije Božića 1917. bi pozvan kao vojni svećenik na talijansku frontu, gdje osta do konca rata. Odmah po povratku, 28. XII 1918. brani kod profesora Šišića doktorsku tezu. Dne 15. siječnja 1919. bi promoviran na čast doktora filozofije. Naslov disertacije bio je »Povijest filozofijske i teologijske nastave u isusovačkoj akademiji u Zagrebu«. Velik njezin dio izišao je upravo u Bogoslovskoj smotri, a kao posebnu knjigu izdala ju je Hrvatska bogoslovska akademija.

Medu mladeži

Tada bi poslan u Sarajevo da tamo preuzme vodstvo i organizaciju đaka i ostale mladeži, i to poslije glasovitog o. Puntigama. Za mladež osnuje časopis Život, i veoma ga zanimljivo i uspješno uređuje tri godine. 1920. je premješten u Travnik, gdje je bio profesor povijesti, zemljopisa i francuskog jezika, koji je veoma volio i poticao đake na proučavanje francuske kulture i duhovnosti. Prije odlaska u Travnik, u praznicima 1920. godine putuje po zapadnoj Evropi, osobito Belgiji i Francuskoj — proučava način rada među mladeži. Upozna mnoge ugledne osobe te izradi svojim znancima stipendije za studij u Parizu: dru Ivanu Merzu, dru Đuri Gračaninu i dru Juri Ščetincu.

No već 1922. za Božić bi postavljen za rektora isusovačke zajednice u Palmotićevoj ulici. Uredništvo Života preuzeo je o. Alfirević, a kasnije o. Grim, učinivši od njega reviju za katoličke intelektualce.

U Americi

O. Vanino razvije svestrano djelovanje u svetištu Srca Isusova. Među mladeži uze osobito poticati i organizirati brigu za svećenička zvanja. Ali ga 1924. poglavari pošalju s o. Anđelkom Jurićem u Ameriku da drže među Hrvatima pučke misije. O. Vanino razvio je i tamo živu djelatnost. Uz 33 misije, od kojih su svake trajale po 14 dana, pisao je mnoge članke po američkim hrvatskim časopisima te izdavao mnoge i razne knjižice.

Profesor i pisac

1927. vratio se preko Carigrada u Zagreb. Održao je po svim većim mjestima predavanja o američkim Hrvatima. 1928. poslan je za profesora crkvene povijesti u bogoslovsko sjemenište u Sarajevo. Tu je pravo područje njegova rada kao pisca i učeñjaka. Uz predavanja bogoslovima, u Katoličkom tjedniku piše *Povijest Katoličke Crkve*, *Sunčanom stazom*, *Dani srećom* obasjani, a kasnije napisa i *Život Petra Barića*.

Croatia Sacra

Uvijek poduzetan i pun inicijative potakne da Hrvatska bogoslovska akademija počne izdavati časopis »Croatia sacra — arhiv za crkvenu povijest Hrvata«. Sam je u programatskom sastavku prvog sveska na strani 158. iznio svrhu zbornika ovako:

»Ime je 'Croatia Sacra' jedan program: prikupljati i obrađivati građu za buduću vjersku i crkvenu povijest hrvatskoga naroda. — Istina, tu će povijest jednom pisati naraštaj, koji se možda još ni rodio nije, ali na nama je da joj utremo put: da vadimo građu iz prašnih arhiva i časnih ruševina minulih vjekova, da građu proučavamo, i da je obrađujemo u raspravama i prikazima, a sve u duhu vedre i neumitne znanosti! Zadaća je dakle ovog Arhiva analiza, a sintezu će stvoriti oni, što će doći iza nas.«

Bogoslovska akademija povjerila je njemu uredništvo časopisa, te ga je četiri godine uređivao s mnogo žara i ljubavi. Izlazio je dva puta na godinu. Urednik je okupio svojom finoćom i taktom oko sebe znatan broj uglednih povjesničara, svećenika i svjetovnjaka.

Već u ono doba imao je o. Vanino široke poglede u značenje Kristove ustanove — Crkve, gojio je prema njoj žarku ljubav, a osobito isticao privrženost prema Kristovu namjesniku, svetom ocu papi.

Vrela i prinosi

O. Vanino ljubio je Crkvu osobito u njezinu dijelu — svojemu isusovačkom redu, a kao povjesničar naslutio je njegovo značenje na vjerskom i kulturnom području za Hrvate te je želio izdavati poseban časopis o djelovanju hrvatskih isusovaca. No tada je u Rimu bio upravo osnovan zbornik za povijest čitavoga reda s naslovom: *Archivum historicum S. I.*, pa je general o. Ledòchowski zaželio da o. Vanino prikazuje hrvatsku povijest reda u tom časopisu. Ali kad mu on razloži kako liberalci i masoni prikazuju hrvatske isusovce kao tuđince i nabrañnjake, te bi za prikazivanje djelovanja reda bilo važno izdavati to kod kuće na hrvatskom jeziku, o. Ledòchowski odmah pristane. I tako 1932. izide prvi svezak »Vrela i prinosi: Zbornik za povijest isusovačkog reda u hrvatskim krajevima«.

U programatskom članku prvog sveska 1932. godine veli kako će nastojati da svake godine izda po jedan svezak od kojih šesnaest araka. Nastojat će da Vrela budu izdana u »pouzdanjoj znanstvenoj redakciji«, onda će povjesničari to izrađivati, a primat će i zaokružene članke o pojedinim pitanjima. Izišlo je do 1941. godine dvanaest svezaka — samo što je 10. broj (1940. godine), s naslovom »Povijest i estetska analiza crkva sv. Katarine u Zagrebu« od profesora, Jirouška bio već u tisku složen no nije izašao.

I oko toga zbornika prikupio je o. Vanino uglednih stručnjaka i mladih sposobnih učenjaka, od kojih je neke upravo odgojio — uvijek s mnogo takta i ljubavi.

Dopisni član Akademije

Na temelju takova rada i djelovanja predložio je profesor Ferdo Šišić na glavnoj skupštini zagrebačke Akademije dne 8. V 1937. o. Vanina za dopisnoga člana, što je i prihvaćeno. Svoj prijedlog podnio je profesor Šišić kratkim prikazom života o. Vanina i popisom djela, a među osnalim rekao je i ovo:

»O. Miroslav Vanino osobito je i rijetko obrazovan čovjek; on vlada pored hrvatskog materinjeg jezika još savršeno latinskim, njemačkim, francuskim, talijanskim i engleskim. Na svojim čestim putovanjima upoznao je znatan dio zemlje i daleko proširio svoj duševni horizont.

Njegov obilni i odlični naučni rad kreće se gotovo sav na polju hrvatske crkvene historije, u prvom redu historije Isusovačkog reda, koji je u XVII. i XVIII. stoljeću stekao golemih zasluga za hrvatsku narodnu prosvjetu. Od ovoga obilna naučna rada istaknut ćemo samo ova glavna djela« i navodi šesnaest povijesnih rasprava, pa nastavlja: »Sve ovo nije ni polovina naučnog rada o. Miroslava Vanina, koga valja uvrstiti u red naših današnjih ne samo najodličnijih naučnih radnika nego i najmarljivijih. Njegov se rad odlikuje naročitom intenzivnošću, otkad je uzeo izdavati dva stručna časopisa: 'Croatia sacra' od 1931. i 'Vrela i prinosi, zbornik za povijest isusovačkog reda i hrvatskim krajevima' od 1932. Oba časopisa izlaze još i danas.

Predlažem, da se o. Miroslav Vanino izabere dopisnim članom Jugoslavenske akademije historijsko-filologičkoga razreda, uvjeren, da će ovaj izbor biti ne samo na čast našoj Akademiji nego i na korist njezina rada oko proširenja naučnoga istraživanja.« (Ljetopis Jugoslavenske akademije za godinu 1936/37, svezak 50, strana 106 i 107).

Kao član dopisnik o. Vanino često je zalazio u Akademijinu zgradu, tamo radio, stekao poznanstva i prijatelja, koji su ga zbog vedrine, dosjetljivosti i narodnih hrvatskih raspoloženja svagdje rado gledali. Isto tako rado je bio priman u Sveučilišnoj biblioteci kao i u Hrvatskom državnom arhivu.

Na o. Vanina moglo bi se s potpunim pravom primijeniti što je on sam napisao u nekrologu fra Julijanu Jeleniću: »Kao znanstveni

radnik, Jelenić je bio u prvom redu povjesnik franjevačke Bosne, koji je povijest istraživao i pisao s vanrednim marom i onakvom ustrajnošću, kakva niče iz velike ljubavi za jedan ideal«. (Croatia sacra, svezak 2, 1932, str. 150).

Da, za ideal i ljubav prema svom redu o. Vanino žrtvovao je veoma mnogo, radio na tomu s mnogo odanosti i zanosa, pa je u dvanaest svezaka Vrela i prinosa izneseno toliko toga plemenitoga, ljudskoga i božjega, osobito u prikazivanju likova i velikana reda, da se iz toga osjeća uz znanstvenu točnost i prava toplina srca kojom je radio.

Opet u Zagrebu

Po svršetku drugog svjetskog rata, kad Sarajevska bogoslovija nije više djelovala, o. Vanino je došao 1945. godine u Zagreb te je isusovačkim bogoslovima predavao povijest i patrologiju. Nije mogao nastaviti s izdavanjem dokumenata, pa je dalje obrađivao povijest pojedinih kolegija i ostalo djelovanje isusovaca u Hrvatskoj. Ostavio je preko 700 tipkanih stranica in folio s mnogim fotokopijama dokumenata i starih knjiga, u kojima je obradio razna pitanja iz povijesti reda u XVII i XVIII stoljeću. To je pravo blago i veoma važan prilog kulturnoj i vjerskoj povijesti Hrvatske, bez čega bi pogled u ono doba bio veoma nepotpun i nerazumljiv. Da je hrvatski narod ostao nepokolebiv i odan vjeri i tradiciji kroz čitave vjekove, treba zahvaliti onim brojnim misionarima koji su uz neiskazane žrtve u ovim krajevima budili vjeru i pouzdanje u teškim prilikama pod Turcima i drugim teškoćama, kao i profesorima u desetak kolegija po hrvatskim krajevima koji su uz nevidljive žrtve poučavali toliku mladež, pisali nabožne i učene knjige, širili prosvjetu i vjeru. I unatoč racionalizmu te jozefinizmu, kad je hrvatska inteligencija znala do konca života lutati vođena od Voltaira i kojekakvih filozofskih sistema; pa kad je i jozefinizam djelovao i na svećenstvo koje nije bilo odgojeno u pravom natprirodnom duhu, te je u početku 20. stoljeća na sveučilištu bilo sramota priznavati se kotolikom, daleko najveća većina hrvatskoga puka ostala je privržena vjeri otaca — i mirno se može prihvatiti da je i to plod onih žrtava i napora što su ih za taj puk uložili duhovni radnici XVII i XVIII stoljeća. Iz dokumenata i spisa o. Vanina to biva očito.

Neiscrpiva vedrina

I sam o. Vanino, već u osamdesetim godinama, znao se ponuditi poglavarima za koji dušobrižnički posao, npr. za pomoć na župi o Božiću ili Uskrsu. Znao je uz znatne žrtve i napore propovijedati, ispovijedati. To je vrlo pobudno i opisao, npr. u Malom vjesniku 1954. god.

No sile su klonule. On je doduše bio čvrste konstitucije i dobra zdravlja, ali su živci — više puta bili upravo zahvaćeni; napetih je živaca uvijek bio uz onaj napor i način života. I srce je neko vrijeme bilo u kritičnom stanju, tako da se bio odrekao pušenja i svojih lula. Ipak

je bio do konca života pun vedrine, raspoložen, i svjesno budio vedra raspoloženja u sebi i drugima — tako da je to bila njegova najznačajnija osebina, kojom je učinio mnogo dobra u životu, mnogim običnima a i visoko obrazovanim ljudima bio veoma drag, poticao na dobro i budio u srcu nadu i vedrinu.

Pripovijedao je glasoviti zagrebački liječnik dr Lujo Thaller sam, kako je dulje vremena bio podalje od vjere te imao raznih teškoća. Ipak jednoć dođe k o. Vaninu. Nakon nekoliko razgovora zaželi da se ispovjedi.

O. Vanino ga upita: »Kada ste posljednji put bili na ispovijedi?« — »Bit će oko 20 godina«. — »Pa kud ste već navalili?« — »Ta šaljivost i vedrina pobudila je u meni toliko snage, da sam lako i bez smetnje izvršio ispovijed«. Nakon toga se često ispovijedao, i na prvi petak u mjesecu primao sv. pričest. Dolazio je o. Vaninu i svakih mu osam dana polagao računa o načinu života, a taj je npr. svjetovao neka svaki dan barem jedan sat šeta, što je dr Thaller slušao. Trpio je dr Thaller od angine pectoris, pa sam sebi za srčanog napada davao injekciju dok jednoć nije podlegao. O. Vanino je bio na njegovu sprovodu. Uvečer je zajednici pripovijedao da je kod govora nad grobom htio izići i reći kako govornici ne iznose baš ono najljepše i najuzvišenije kod pokojnika: »On je živio životom vjere i sakramenata. A o tome nitko ni riječi« — znak u čemu je živio, kako je osjećao i što je držao važnim sam o. Vanino.

Čovjek i svećenik

Sa zahvalnošću je primao sva priznanja. U posljednje je vrijeme često naglašavao spoznaju da je »sve milost i dar Božji«. Ponizivao se i priznavao pogreške, no reče veoma često ovo: »Da se sto puta iznova rodim, uvijek bih postao isusovac«. Otkad je u novicijatu, nakon dječjih kolebanja, odlučio ostati u redu te kod oblačenja redovničkog odijela osjetio milost i pravu utjehu zvanja, reče da se nije nikad pokolebao ni požalio toga koraka. No prizna također da ne bi želio iznova proživljavati mladenačke borbe, osobito kad se sa zagrebačke ulice dođe nepripravan u svećenički stalež.

Prava mu je potreba bila da češće, nakon napregnuta rada, iziđe na zrak među ljude ili u Božju prirodu. To je činio često i u Sarajevu i u Zagrebu, osobito posljednjih godina. Obilazio je Zagreb, osobito njegove crkve i svetišta: Gospu kod Kamenitih vrata, Sv. Dizmu u Novoj Vesi, a napose je rado zalazio u katedralu gdje se divio ljepoti građevine i dahu povijesti; čitav život osjećao je povezanost prošlosti s narodnom sadašnjosti. Ljubav je prema narodu bila kod njega veoma izrazita, od dječjih demonstracija po Zagrebu pa do posljednjih dana života. Često je davao izraza upravo južnjačkom temperamentu, te uz ljubav prema Kristovoj osobi, njegovu mističnom tijelu — Crkvi i vidljivoj glavi papi, uz privrženost redu, napose svetištu Srca Isusova i svemu oko njega, ta ljubav prema narodnoj zajednici bila je osobita

njegova značajka. Dobio je za to i javno priznanje: 1935. primljen je u Društvo braće hrvatskoga zmaja s imenom »Zmaj od Dolca«. Iza 80. godina nije više mogao pravo intelektualno raditi, posljednjih godina ostavljalo ga je pamćenje. Nije se mogao sjetiti najobičnijih imena iz prošlosti, pa ni subraće s kojom je živio. Nije mogao izlaziti ni u grad do omiljenih povijesnih postaja, što je bolno osjećao. I druge staračke nemoći napadale su ga. Onaj snažni i odlučni Vanino priznao je: »Gospodin me je duboko ponizio«. Primaio je sve odano, i najljepše je to da se nije nikad neraspoloženo ili jetko potužio. Sve je primaio u natprirodnom duhu i mnogo molio: bilo na koru u crkvi, bilo u vrtu u blizini kipa Bezgrješnoga Zacheća ili po hodnicima, najčešće s krunicom u ruci ili izgovarajući pobožne molitve.

Nekoliko dana prije smrti upita ga poglavar da li mu što treba, a on će blago smiješeći se, dostojno svećenika velikih težnja: »Da, treba mi svetosti«. Do pred smrt, onako impulzivan, mnogo je hodao po kući i vrtu, ali u mjesecu studenom je legao i nije se tri sedmice dizao niti uzimao ikakve hrane osim nešto čiste vode. Sasvim je oslabio. Nakon teških bolova u noći dne 6. prosinca 1965. ujutro smirio se i prešao znancima iz prošlosti, s kojima je proveo toliko vremena u životu. I on pristaje bez sumnje s njima u kulturnu hrvatsku baštinu.

Na sprovod su dohrlili znanci iz najobraženijih krugova kao također iz širih slojeva naroda.

Nad lijesom održao mu je kratak no značajan govor dr Đuro Kumičić, a nad grobom je njegov učenik dr Đuro Gračanin izrekao vrlo snažno i uvjerljivo izrazite odlike naravi i milosti pokojnika.

Još posljednjih sedmica držao je sveske rukopisa »Povijest isusovačkog reda« kraj sebe, rado o tome govorio i veoma želio da to bude tiskano u Božju hvalu, na priznanje časnih pređa, za pouku i poticaj budućim naraštajima.

POPIS KNJIGA, RADNJA I ČLANAKA O. VANINA

Kod sastavljanja bibliografije o. Vanina u vrlo smo povoljnom položaju zbog toga što je on sam napravio točan popis svog književnog rada. On je naime kao povjesničar zamolio i predložio 1932. godine tadanjem provincijalu o. Anđelku Juriću, da izda na sve članove reda okružnicu u kojoj moli neka svatko napiše glavne podatke iz svoga života i odgovori, po mogućnosti, na postavljena pitanja, koja je sastavio o. Vanino, pa da povjesničar kasnije ne mora teškom mukom skupljati te podatke, nego da ih ima na okupu iz prve ruke. Toj molbi udovoljio je i sam o. Vanino; na tri stranice je ostavio glavne podatke iz svog života, a na pet stranica popis svojih knjiga i članaka do Silvestrova 1933. godine. Taj popis prenosimo ovdje doslovno iz toga rukopisa, a kasnije smo njegove sastavke pokupili iz raznih publikacija, kako je niže navedeno.

DO KRAJA 1933. GODINE

I. Knjige i brošure

Život svetog Franje Asiškoga (po franc.) 30. str. sa slikama, Hrv. kat. tisk. društvo (5000 komada), Zagreb 1907.

General de Sonis, 400 strana sa 70 slika i dvije karte, Hrv. kat. tisk. društvo, Zagreb 1909 (2000 komada).

Pravila Družbe Isusove, Zagreb 1912.

Filibert Vrau (po franc.), Zagreb 1916. (prvi svezak »Knjiga kat. života«).

Nikola Plantić, tobožnji paragvajski kralj. Posebni otisak [P.o.] iz Hrvatske prosvjete), Zagreb 1917.

Božićnica 1925. Riječ hrvatskom narodu u St. Louisu i okolici, 16 str., St. Louis, Mo. 1925.

Ukrsnica (1926) mojem dragom hrvatskom narodu, 8° 16 str., St. Louis, Mo. 1926.

Muž i žena ili što treba znati o ženidbi (po engl.), Zagreb 1928 (3000 komada); Zagreb 1929 (8000 komada).

Sunčanom stazom, Društvo sv. Jeronima, Zagreb 1929. (10.000 komada).

Povijest Katoličke Crkve. Pretiskano iz Katoličkog tjednika. Sarajevo 1929. (3000 komada); Zagreb 1930, Društvo sv. Jeronima (25000 komada).

Dani srećom obasjani (po engl.). Pretiskano iz Katoličkog tjednika. Većina tih pripovijesti izašla je u »Našoj nadi« (USA), glasilu Hrvatske kat. zajednice. Sarajevo 1930. (5000 komada).

Prevejanci. Komedija. Priredio M. V. (1. svezak Omladinskog kazališta, naklada Hrvatskog kat. nar. Saveza), Zagreb (1923. ili 1924).

Povijest filozofijske i teologijske nastave u Isusovačkoj Akademiji u Zagrebu 1633—1773. Pretiskano iz Bogoslovne smotre i Života. Zagreb 1930.

Kako ću odgojiti svoje dijete. Nekoliko misli o prvom odgoju djece, Zagreb 1930.

»*Illyricum Sacrum*« i *Filip Riceputi*. Pretisak iz Croatia sacra. Zagreb 1931 (samo 10 primjeraka).

Moć i tajna jezuita. Pretisak iz Života, Zagreb 1931 (samo 10 primjeraka).

Zastupnici modernih znanosti i vjera. Zagreb 1932.

Phillip Riceputi S. J. Begründer des »Illyricum Sacrum«. (Otisak iz Arch. Hist. S. I. 1932. str. 204—237).

II. Periodičke publikacije:

pokrenuo i uređivao, dotično uređuje:

Vjesnik Hrvatske pokrajine Družbe Isusove: sv. 1 (1917), 2 (1917).
Život. Prva tri godišta: 1920, 1921, 1922.

Croatia Sacra, tri godišta: 1931, 1932, 1933 [i 1934 — dodao J. Badalić]

Vrela ! Prinosi: sv. 1 (1932), sv. 2 i 3 (1933) [i dalje do 12. sveska 1941, izuzev broja 10, koji nije izišao — dodao J. Badalić]

III. Članci

Za mog magisterija pisao sam u Glasniku Srca Isusova i u Kalendaru Srca Isusova i Marijina.

Oko 1909. godine pisao sam u Kat. listu o socijalnim stvarima i jedan članak u časopisu Hrvatska straža o izdavanju enciklopedije. Osim toga:

1. *O analfabetkim tečajevima i ostalom pučko-prosvjetnom radu požeških Isusovaca XVIII. v.* (Vjesnik društva sv. Jeronima 1916. br. 4).

2. *O bratovštini Muke i Smrti Isusove* (Kat. list 1916).
3. *Bratovština Muke i Smrti Isusove u Varaždinu* (Kat. list 1917).
4. *Bratovština Muke i Smrti Isusove u Varaždinu* (Kat. list 1917).
5. *Povijest Isusovačke crkve u Varaždinu (1632—1773)* (Kat. list, 1917, br. 42—44).
6. *Povijest kazališta Isusovačke gimnazije u Zagrebu* (Hrvatska prosvjeta 1916).
7. *Đačko kazalište Isusovačke gimnazije u Varaždinu* (ib. 1917).
8. *Dva priloga povijesti Isusovačkog kolegija i gimnazije u Varaždinu* (Vjesnik Zem. arhiva 1917).
9. *Solon i državnički mu rad po lirskim njegovim pjesmama* (Hrv. prosvjeta 1917).
10. *Prilog hrvatskoj pragmatičkoj sankciji* (Vjesnik Zem. arhiva 1917).
11. *Revizija ugarskog ustava za Leopolda I i nasljednika njegovih* (ib. 1916). Otisak.
12. *Imovinske prilike i broj zakladnih mjesta sjemeništa sv. Josipa u Zagrebu prvih decenija XVIII vijeka* (Kat. list 1916).
13. (Nekoliko manjih prinosa isusovačkoj povijesti u Kat. listu, Sv. Ceciliji, Vjesniku Zem. arhiva i Hrvatskoj prosvjeti 1916. i 1917).
14. *Prodaja Isusovačke apoteke u Zagrebu* (Kat. list, 1917).
15. Nekoliko dramskih prizora (prigodnih) napisanih u Travniku za prve dvije periode mog boravka u Travniku.
16. *U tri čina Klemeta ili pod okriljem Marijinim*. (Prikazivana u Sarajevu od kongreganista, pa u Zagrebu, rukopis).
17. *Dvije gluhe. Šaljiva igra u dva čina*. (Kalendar Naša nada, izdanje Hrv. kat. zajednice u USA 1927).
18. *Tko što čini, sebi čini*. Šaljiva igra u tri čina (U Kalendaru Naša nada 1927).
19. *Bl. Ivan de Bréboeuf*. (Kalendar Naša nada 1927).
20. *Zvonar Janko. Šaljiva pripovijest* (Kalendar Naša Nada 1925).
21. *Muž i otac*
22. *Žena i majka* Niz staleških pouka u Glasniku
23. *Katolički mladić* Srca Isusova 1928.
24. *Ideja i svetost oltara* (Život 1928, br. 3)
25. *Naša najveća potreba*. (Život 1923).
26. (U Kat. Listu 1923, članak, *Što treba za katolički svećenički podmladak*).
27. *Srebrna čaša. Pripovijest*. (Kalendar Naša Nada 1925).
28. *Izvješće iz Zvornika o radu vojnog svećenika 1688—1689*. (Croatia Sacra 1931).
29. *Dalmacija zahtijeva biskupe vješte hrvatskom jeziku* (Croatia Sacra 1933).
30. *Illyricum Sacrum i Filip Riceputi*. Izvori (Vrela i prinosi 1, 1932).
31. *Kašićevo izvješće o don Šimunu Matkoviću, 1613*. (ib. 1932).
32. *Dva pisma Eufrozine Palfi ud. Ratkaj sinu Nikoli, 1622*. (ib. 1932). Otisak.
33. *Misijska izvješća XVII i XVIII vijeka* (ib. 1932).
34. *Leksikograf Jakov Mikalja S. I. 1601—1654*. (Vrela i prinosi 2, 1933).
35. *Misijska izvješća XVII i XVIII vijeka* (ib. 1933).
36. *Ferdinand Konščak, misionar i geograf Kalifornije, 1703—1759*. (ib. 1933).
37. *Prvo izdanje Kašićeva »Perivoja od Djevstva«, 1625*. (ib. 1933).
38. *Nekoliko prinosa povijesti varaždinske gimnazije, 1632—1773*. (ib. 1933).

39. *Majka sinu, budućem misionaru*. Dva pisma iz 1622. (Mis. kalendar iz 1932.) Otisak.
40. *Iz Martinove torbe* (Kalendar S. I. i M. 1932. i 1933).
41. *Davorin Krmpotić*. (Kalendar S. I. i M. 1932. i 1933).
42. *Juraj Habelić, Nikola Krajačević-Sartorius, Petar Ljubić, Nikola Galović, Andrija Makar, Baltazar Milovec, biografski podaci*, (Vrela i prinosi, sv. 3, 1933).
43. *Vrhobosansko bogoslovno sjemenište*. (Ima izaći u Spomenici vrhb. nadb.).
44. *Bartol Kašić i književni mu rad, 1575—1650*, (Kalendar Napredak za g. 1934; Sarajevo 1933).
45. *Tijelovske procesije požeških isusovaca XVIII vijeka* (Kat. tjednik 1932. br. 23).
46. *Imovinske prilike Isusovačkog kolegija u Zagrebu godine 1766—1773*. (Kat. list 1916. br. 11, 12, 13).
47. *Fridrih Hurter* (Hrv. straža 1930, br. 92).
48. *Jakov Mikalja*. (Narod, u Sarajevu, u jednom od prvih brojeva).
49. U rukopisu imam kratka žića svetih poput onoga sv. Franje Asiškoga: Sv. Alojzije, sv. Benedikt Labre, sv. Filip Neri, sv. Franjo Saleški, bl. Marija Margareta Alacoque. Sve to pisao za svog magisterija u Travniku 1905—1907; treba dotjerati jezik i stil.
50. Preveo naša pravila (pomagao o. Hoffer za smisao, nekoliko ispravaka potječe od oo. Čelinščaka i Predragovića). Preveo sam ih 1906/07. u Travniku, tiskao kao socius mag. u Zagrebu 1912.
51. Preveo sam pravila uršulinka (opširnije od naših), dok sam bio u teologiji.
- U Sarajevu, na Silvestrovo 1933. M. Vanino.

OD 1. I 1934. DO SMRTI

52. *Predlozi Bartola Kašića D. I. Svetoj Stolici za spas i procvat katoličanstva u Turskoj 1613—1614*. Croatia Sacra 1934. str. 217—254.
53. *Teologija kod Hrvata*. Croatia Sacra 1943. str. 200—241.
54. *Le P. Barthelemy Kašić S. I. écrivain croate*. Archivum Historicum S. I. VI (1937).
55. *Stara zavjetna crkva sv. Franje Ksavera u Hrvatskoj*. Archivum Historicum S. I. 1957. str. 83—96.
56. *Sušnik-Jambrešić riječnik (1742)*. Napretkov kalendar 1935.
57. *O. A. Komuloviću*. Napretkov kalendar 1936.
58. *Ante Puntigam D. I.: Petar Barbarić (1874—1897)*. Drugo, prošireno izdanje priredio Miroslav Vanino D. I., Zagreb 1936, str. VIII + 309.
- U časopisu Vrela i prinosi objavio je o. Vanino ove sastavke:
59. *Isusovci u Beogradu u XVII i XVIII stoljeću*, 1934, str. 1—47.
60. *Prvi Hrvati Isusovci*, 1934, str. 48—64.
61. *Podaci o Hrvatima kandidatima isusovačkog reda god. 1728—1767*, 1934, str. 65—83.
62. *Bibliografski podaci o nekim hrvatskim piscima XVII i XVIII stoljeća*.
63. *Ante Kanižlić (+1777), Kazimir Bedeković (1727—1789), Franjo Ksaver Pejačević (1707—1780?), Franjo Sušnik (1686—1739), Andrija Jambrešić (1706—1758), Nikola Herman (1654—1731)*, 1934, str. 84—109.
64. *Misijska izvješća XVII i XVIII vijeka (1726—1731. Dodatak 1699)*, 1934, str. 110—128.
65. *Dopune članku »Prvi Hrvati Isusovci«, 1934., str. 138—145.*
66. *Bartol Sfondrati u Temešvari godine 1582*, 1934, str. 150—154.
67. *Nikola Laurenčić (1707—1762)*, Biografski podaci, 1936., str. 30—33.

68. *Naum biskupa Aleksandra Alagovića da uvede isusovce u Hrvatsku (1836—1837)*, 1936. str. 59—71.
69. *Izvjешće Bernarda Zuzzeria o misijama 1724—1727*, 1936, str. 72—107.
70. *Kartograf Stjepan Glavač D. I. (1627—1680)*, Biografski podaci, 1936, str. 139—143.
71. *Nekrolozi Jurja Habelića i Baltazara Milovca*, 1936, str. 144—151.
72. *Ljetopis dubrovačkoga kolegija (1559—1764)*. Čitav broj: I. — XII. i 1—178 str. g. 1937.
73. *Franjo Zdelar D. I. (1685—1745)*, Biografski podaci, 1938. str. 173—177.
74. *Geneza naučne osnove »Ratio studiorum«*, 1939, str. 111—129.
75. *Uz grčke dijaloge ovoga sveska*, 1939, str. 135—136.
76. *O prihodima dubrovačkoga kolegija*, 1940, str. 92—97.
77. *Bartola Kašića »Ritual Rimski« (1640)*, Kulturno historijske bilješke, 1940, str. 98—115.
78. *Izvjешće Bernarda Zuzovića o misijama g. 1727—1742*, 1940. godine str. 116—184.
79. *Dubrovačanin Marin Getaldić i isusovci*, 1941. str. 69—86.
80. *Lovro Camelli i njegova povijest pučkih misija u mletačkoj Dalmaciji gg. 1703—1762*, 1941, str. 87—192.
81. *Da li je Ivan Gundulić bio isusovački đak*, Obzor (Zagreb) od 18. i 19. VIII 1938.
82. *Autobiografija Bartola Kašića*. Građa za povijest hrvatske književnosti sv. 15, g. 1940, str. 1—144.
83. *Bartol Kašić nije tipičan borac protiv luteranstva u Hrvatskoj*, Život 1941, str. 157—171.
84. *Posel apostolski Jurja Muliha*, Život 1942. str. 42—58.
85. *Uz dvjestogodišnjicu Sušnik-Jambrešićeva riječnika (1742)*, Život 1942, str. 178—191.
86. *Osnutak i prve godine zagrebačkog kolegija 1601—1617*. Život 1944, str. 21—49.
87. *Povijest isusovačkog reda (strojem tipkanih in folio 710 strana — rukopis)*.

SUMMARIUM

Scriptor historiae Croatiae ecclesiasticae et culturalis — Necrologium P. Miroslav Vanino S. J. (1879 — 1965): delineatur biographia et figura huius valde benemeriti et diligentissimi operarii apostolici, paedagogi, historiographi, qui praesertim in historiographia SJ in Croatia excellit. In fine recensetur eius dives bibliographia.